

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**СИЛАБУС ВИБІРКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
«КУРОРТНА СПРАВА»**

Мова навчання – *українська*

Шифр та найменування галузі знань **24 «Сфера обслуговування»**

Код та найменування спеціальності **241 «Готельно-ресторанна справа»**

Освітньо-професійна програма *Готельно-ресторанна справа*

Ступінь вищої освіти *бакалавр*

Затверджено на засіданні

Методичної Ради зі спеціальності **241 Готельно-ресторанна справа**
«30 » серпня 2023 р. протокол №1.

Реєстраційний номер в навчальному відділі НЦООП

К 05-05

1. Загальна інформація

Кафедра: [Готельно – ресторанного бізнесу](#)
Викладач: **Стрікаленко Тетяна Василівна**, професор
кафедри готельно-ресторанного бізнесу, доктор
медичних наук, професор

[Профайл](#)
[викладача](#)

Контакти:
alpha_water@ukr.net,
0956828965

Освітній компонент викладається на 4 курсі у 7 семестрі

Кількість кредитів ECTS- 3, годин - 90

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	практичні
денна	46	26	20
заочна	10	6	4
Самостійна робота, годин	Денна -44		Заочна - 80

[Розклад занять](#)

2. Анотація освітнього компоненту

Освітній компонент (ОК) «Курортна справа» спрямований на формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань, умінь, навичок та інструментів, що дозволяють вибудовувати ефективну організацію діяльності закладів гостинності для відновлення самопочуття людини та мотивації до здорового способу життя, для забезпечення високого рівня ефективності та конкурентоспроможності закладів галузі гостинності на курортах в умовах ринкової економіки.

Освітній компонент «Курортна справа» базується на знаннях, отриманих здобувачем вищої освіти в результаті вивчення освітніх компонент «Рекреаційні комплекси світу», «Історія України. Культурна та гастрономічна спадщина України і регіону», «Фізичне виховання з основами здорового способу життя», «Сервіс у ресторанному та готельному господарстві».

3. Мета освітнього компоненту

Метою дисципліни «Курортна справа» є формування інноваційного мислення, набуття знань та навичок використання природно-кліматичних і санаторно-рекреаційних ресурсів курортів для відновлення самопочуття людини та мотивації до здорового способу життя.

Основним завданням вивчення дисципліни «Курортна справа» є набуття комплексних знань щодо методологічних засад організації діяльності курортів і закладів гостинності на курортах у міжкультурному середовищі.

Згідно з вимогами освітньої програми в результаті вивчення дисципліни «Курортна справа» студент повинен:

знати:

- основні тенденції та проблеми розвитку організації і функціонування курортів і закладів гостинності на курортах;
- загальну характеристику курортних природних і преформованих чинників, їх використання у сучасних рекреаційно-оздоровчих технологіях;
- інноваційні методи і технології, що використовуються для покращення стану здоров'я відпочиваючих на курортах світу та України;
- проблеми природокористування та ресурсозбереження, завдання охорони довкілля на курортах;

- основні терміни, поняття, визначення і законодавчі акти, що регулюють здійснення курортної діяльності в Україні;

вміти:

- формулювати основні поняття та положення курсу;
- аналізувати сучасний стан і особливості ринку курортних послуг і діяльності закладів галузі гостинності на курортах у різних регіонах і країнах світу, ефективність використання основних природних лікувальних чинників на курортах;
- знаходити і аналізувати статистичну та Інтернет інформацію по основним питанням організації роботи закладів гостинності на курортах
- використовувати галузеві законодавчі акти у навчальній, практичній та науковій діяльності.

4. Компетентності та програмні результати навчання

У результаті вивчення освітнього компоненту «Курортна справа» здобувач вищої освіти отримуватиме наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в [Стандарті вищої освіти зі спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» для першого \(бакалаврського\) рівня вищої освіти та освітньо-професійній програмі «Готельно-ресторанна справа» підготовки бакалаврів](#)

Інтегральна компетенція:

Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру щодо діяльності закладів гостинності у складі курортів, курортної індустрії

Загальні компетентності:

ЗК03. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

ЗК 10. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК01. Розуміння предметної області і специфіки професійної діяльності

СК 04. Здатність формувати та реалізувати ефективні зовнішні та внутрішні комунікації на підприємствах сфери гостинності, навички взаємодії

СК11. Здатність виявляти, визначати й оцінювати ознаки, властивості і показники якості продукції та послуг, що впливають на рівень забезпечення вимог споживачів у сфері гостинності

СК15*. Здатність розробляти проекти підприємств готельно-ресторанного бізнесу та санаторно-курортних закладів з впровадженням модернізації сервісно-виробничого процесу, удосконалення асортименту і якості послуг у відповідності запитам споживачів з урахуванням задач і проблем розвитку індустрії гостинності.

Програмні результати навчання:

РН 04. Аналізувати сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності та рекреаційного господарства

РН 05. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єктів готельного та рекреаційного господарства

РН 10. Розробляти нові послуги (продукцію), використовуючи сучасні технології виробництва та обслуговування споживачів

РН 22. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

РН 24*. Розробляти проекти підприємств готельно-ресторанного бізнесу та санаторно-курортних закладів з впровадженням модернізації сервісно-виробничого процесу, удосконалення асортименту і якості послуг у відповідності запитам споживачів, з урахуванням задач і проблем розвитку індустрії гостинності.

5. Інформаційний обсяг освітнього компоненту

5.1 Перелік лекційних завдань

Тема	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовний модуль 1. Теоретичні та практичні основи курортології			
1	Курортна справа як складова індустрії оздоровчого та лікувального відпочинку: сучасний стан, тенденції розвитку. Моделі організації курортної діяльності в Україні та в світі..	2	1
2	Курортні ресурси. Клімат. Медична кліматологія та кліматотерапія. Кліматотерапія: механізм дії, лікувальні ефекти. Адаптація, акліматизація та реабілітація. Використання ландшафту в оздоровчих цілях	2	1
3	Природні лікувальні ресурси. Гідромінеральні ресурси. Прісні, морські та мінеральні води. Гідротерапія. Мінеральні води, бальнеотерапія в оздоровленні та профілактиці загострення захворювань. Бальнеологічні та бальнеокліматичні курорти України і світу	2	1
4	Природні лікувальні ресурси. Гідромінеральні ресурси. Лікувальні грязі/пелоїди. Пелоїдотерапія в рекреації та реабілітації, в оздоровленні та профілактиці загострення захворювань. Озокерит. Бішофіт. Бальнео-грязеві курорти України і світу	2	1
5	Реабілітаційний потенціал курортів Преформовані лікувальні ресурси (механічної, термічної та електромагнітної природи). Фізіотерапія та її види. ЛФК. Аюрведа.	2	1
Змістовний модуль 2. Сучасний стан, тенденції розвитку курортної справи в країнах світу та в Україні			
6	Загальний адаптаційний синдром і його прояви. Стадії стресу по Г.Сельє. Післятравматичні стресові розлади (ПТСР) - причини, стадії. Реабілітаційні та рекреаційні послуги на курортах. Функції рекреаційної діяльності: медико-біологічна, соціально-культурна, економічна.	2	-
7	Санаторно-курортна реабілітація при хворобах органів травлення та виділення. Задачі оздоровлення, показання та протипоказання для перебування на курортах. Основи організації лікувального харчування на курортах, тактика його проведення. Лікувальні дієти і показання для їх застосування.	2	-
8	Санаторно-курортна реабілітація при захворюваннях серцево-судинної системи. Задачі, показання та протипоказання до лікування на курортах. Основні чинники системи боротьби з серцево-судинними захворюваннями. Реабілітаційний потенціал курортів, програми оздоровлення, рекомендовані комплекси та технології оздоровчих процедур.	2	-
9	Санаторно-курортне оздоровлення при захворюваннях органів дихання). Рекомендований комплекс лікувально-оздоровчих процедур при хворобах органів дихання Клімато- та ландшафтотерапія. Санаторно-курортна реабілітація, програми.	2	-
10	Курортне оздоровлення при захворюваннях органів опірно-рухової системи: задачі, протипоказання. Рекомендований комплекс лікувально-оздоровчих процедур при захворюваннях органів опірно-рухової системи. Бальнеотерапія при захворюваннях органів опірно-рухової системи.	2	-
11	Санаторно-курортне оздоровлення при неврологічних порушеннях: задачі, протипоказання. Рекомендований комплекс лікувально-оздоровчих процедур при неврологічних порушеннях.	2	-

	Бальнеотерапія, бальнео-кліматичні курорти в реабілітації при неврологічних порушеннях: програми, потенціал при деяких неврологічних порушеннях		
12	Місце курортних центрів на ринку туристичної індустрії в Україні. Активні види відпочинку і оздоровлення, основні режими рухової активності на курортах. SPA- і WELLNESS-індустрія на курортах.	2	-
13	Типи і сучасні моделі SPA- і WELLNESS індустрії гостинності на курортах в країнах Європи, Азії, Америки, Африки, Австралії Курортно-рекреаційний продукт в країнах світу. Курортно-рекреаційний потенціал України, інноваційні підходи до управління комплексами галузі гостинності на курортах	2	1
Разом за ОК:		26	6

5.2 Перелік практичних робіт

№ з/п	Назва практичної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Історичні аспекти розвитку теорії і практики курортології в світі та Україні. Поняття «здоров'я», сучасні методи його збереження та відновлення Нормативно-правове забезпечення якості та ефективності діяльності санаторно-курортної галузі України.	2	0.5
2-3	Бальнеологія та її складові. Особливості впливу на організм природних мінеральних вод. Методи бальнеологічного лікування та його місце в реабілітації, лікуванні хвороб цивілізації	4	0.5
4	Пелоіди та пелоїдотерапія на курортах України та світу	2	0.5
5	Рідкісні і преформовані лікувальні чинники на курортах	2	0.5
6-7	Адаптація, акліматизація та реабілітація на курортах	4	1
8	Особливості організації лікувального харчування на сучасних курортах	2	-
9	Основні тенденції розвитку індустрії оздоровчих послуг, відновлювальної медицини на курортах. Екологічні проблеми	2	0.5
10	Нормативно-правове забезпечення діяльності санаторно-курортної галузі України, аналіз основних проблем курортно-рекреаційної діяльності в Україні, шляхи їх подолання	2	0.5
Всього за ОК:		20	4

5.3 Перелік завдань до самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	<i>Тема:</i> Курорти з особливими природними чинниками та їх використання у сучасних оздоровчих технологіях, в програмах оздоровлення, лікування та реабілітації в Україні, на Одещині Опрацювати матеріал	6	10
2	<i>Тема:</i> Реабілітаційний потенціал курортів України та перспективи його використання для оздоровлення, лікування та реабілітації людей з ПТСР Опрацювати матеріал, підготувати презентацію	6	10
3	<i>Тема:</i> Історія розвитку курортів в Америці (курорти, медико-біологічна, технологічна та психолого-естетична оцінка ресурсів) та їх використання з метою реабілітації ПТСР Опрацювати матеріал, підготувати презентацію.	7	10
4	<i>Тема:</i> Особливості реалізації програм оздоровлення, лікування та реабілітації, зв'язок з розвитком готельно-ресторанного бізнесу на курортах Одещини	7	20

	Опрацювати матеріал з урахуванням рішень місцевих органів самоврядування		
5	<i>Тема:</i> Реабілітаційний потенціал та розвиток сфери гостинності на курортах Європи і Африки Відмінності організації закладів гостинності на курортах Європи Опрацювати матеріал з прикладами по окремим країнам регіонів	6	10
6	<i>Тема:</i> Персональні програми оздоровлення та розвиток сфери гостинності на курортах України, Європи, Америки, Азії Особливості організації закладів гостинності у Америці та Азії (Японії) Опрацювати матеріал	6	10
7	<i>Тема:</i> Екологічні проблеми та розвиток сфери гостинності на курортах Європи, Азійсько-Тихоокеанського регіону Опрацювати матеріал	6	10
Всього за ОК:		44	80

6. Система оцінювання та вимоги

Контроль успішності навчання здобувача проводиться у формах вхідного, поточного і підсумкового контролів.

Вхідний контроль якості навчання здійснюється на початку курсу проведенням перевірки залишкових знань здобувачів за ОК, що забезпечують вивчення даного освітнього компоненту (діагностика первинних знань здобувачів).

Формами поточного контролю є:

- виконання і захист практичних робіт;
- усне опитування;
- тестування знань студентів за темами;
- підготовка доповідей, повідомлень.

Підсумковий контроль – *диференційований залік*.

Нарахування балів:

Вид роботи, що підлягає контролю	Максимальна кількість оціночних балів
Змістовний модуль 1. Теоретичні та практичні основи курортології	
Лекційний курс *	-
Практичні роботи*	16
Тестування	4
Самостійна робота (доповіді)	25
Всього за змістовний модуль 1	45
Змістовний модуль 2. Сучасний стан, тенденції розвитку курортної справи в країнах світу та в Україні	
Лекційний курс *	-
Практичні роботи*	24
Тестування	6
Самостійна робота (доповіді)	25
Всього за змістовний модуль 2	55
Диференційований залік	-
Всього	100

*Є можливість визнання результатів неформальної освіти відповідно до п.2 [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в Одеському національному технологічному університеті](#).

Критерії оцінювання програмних результатів навчання здобувачів

Практичні роботи (оцінювання однієї роботи) для денної та заочної форм навчання

1,5 - 2 балів	Практична відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді	відмінно
1,0 - 1,4 балів	Практична відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності	дуже добре
1,1 - 1,3 балів	Практична відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки	добре
0,6 - 1,0 балів	Практична відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки	достатньо
0-0.5 балів	Практична не відпрацьована або дані незадовільні відповіді	незадовільно

Тестування для денної та заочної форм навчання

ЗМ 1.	ЗМ 2.	Критерії	Оцінка
3,6 - 4 балів	5,4 - 6 балів	90 - 100 %	відмінно
3,0 - 3,5 балів	4,5 - 5,3 балів	74 - 89%	дуже добре
2,4 - 2,9 балів	3,6 - 4,4 балів	60 - 73%	добре
1,4 - 2,3 балів	2,1 - 3,5 балів	35 - 59 %	достатньо
0 - 1,3 балів	0 - 2,0 балів	0-35 %	незадовільно

Самостійна робота (підготовка доповідей з презентаціями) для денної та заочної форм навчання

4,5 - 5 балів	Доповідь підготовлена на актуальну тематику, має якісну презентацію та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді на поставлені запитання	відмінно
4,0 - 4,4 балів	Доповідь підготовлена, має презентацію, при відповіді на питання допущені неточності	дуже добре
3,5 - 3,9 балів	Доповідь підготовлена, має презентацію, але доповідач доповідає невпевнено, відповіді на питання неповні, допущені помилки	добре
2,1 - 3,4 балів	Доповідь підготовлена, має презентацію, але доповідач доповідає невпевнено, відповіді на питання незадовільні, допущені грубі помилки	достатньо
0-2 балів	Доповідь підготовлена на низькому рівні або відсутня	незадовільно

7. Засоби діагностики успішності навчання

Методи навчання, які використовуються у процесі проведення занять, а також самостійних робіт за ОК:

Лекційні заняття: Словесні методи: розповідь, пояснення, бесіда, дискусія; Наочні: ілюстрація, демонстрація; відеоматеріали (відео-фільми), пояснювально- демонстративний метод, проблемний виклад.

Практичні заняття: аналіз конкретних проблем чи ситуацій (звичайних, нетипових); групове обговорення питання; дискусії, інтерактивні методи навчання (проблемне навчання, робота в малих групах, технології опрацювання дискусійних питань)

Самостійна робота: робота з навчально-методичними матеріалами, робота зі статистично-аналітичними звітами, науково-дослідна робота студентів (методи аналогій, оцінки, ілюстрації), реферування, конспектування, підготовка доповідей.

8. Інформаційні ресурси

Базові (основні):

1. Мальська, М. П. Медичний туризм: теорія та практика: навч. посіб. / М. П. Мальська, О. Ю. Бордун. Київ : ЦУЛ, 2020. 128 с. URL: <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT.1663512>
2. Стрікаленко, Т. В. Методичні вказівки до виконання практичних робіт з дисципліни "Курортна справа": для студентів галузі знань 24 "Сфера обслуговування" всіх форм навчання / Т. В. Стрікаленко, А. А. Савенко ; відп. за вип. Т. Є. Лебеденко ; Каф. готельно-ресторанного бізнесу. Одеса : ОНТУ, 2022. 55 с. URL: <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT.2061789>
3. Стрікаленко, Т. В. Методичні вказівки до самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни "Курортна справа": для студентів галузі знань 24 "Сфера обслуговування" всіх форм навчання / Т. В. Стрікаленко, А. А. Савенко ; відп. за вип. Т. Є. Лебеденко ; Каф. готельно-ресторанного бізнесу. Одеса : ОНТУ, 2022. 14 с. URL: <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT.2061834>
4. Словник-довідник: Туризм і природно-рекреаційний потенціал / В. Г. Грановська, О. В. Морозов, В. М. Крикунова, О. С. Морозова ; Херсон. держ. аграр. ун-т. Наук.-метод. вид. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 108 с. URL: <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT.2261616>
5. Інноваційна діяльність на регіональних туристичних ринках: модернізація та регулювання: монографія / В. В. Лагодієнко, К. В. Павлов, О. М. Павлова, Г. О. Саркісян ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Ін-т екон. та еколого-енергет. дослідж. Луцьк : Волинськполіграф, 2022. 402 с. URL: <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT.1835035>
6. Саркісян Г.О. Інноваційний розвиток регіональних туристичних ринків: теорія, методологія, практика : монографія. Харків : Друк. Мадрид, 2020. 406 с. URL: <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT.1706724>

Додаткові:

1. Офіційний веб-портал «Законодавство України» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
2. Урядовий портал URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
3. Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України URL: <https://minjust.gov.ua/>
4. Закон України "Про курорти" з поправками 2007-2020pp URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>
5. Курорти та санаторії України: соціальний загальнонаціональний інформаційно-презентаційний проект. URL: <http://sankurort.ua/uk/4/22/29/>
6. ДСТУ ISO 21426. Туризм та пов'язані з ним послуги. Курорти з джерелами мінеральних вод. Вимоги до послуг
7. ДСТУ ISO 17679:2017 (ISO 17679:2016, IDT) Туризм та пов'язані з ним послуги. Велнес та СПА. Вимоги до послуг
8. ДСТУ ISO/TS 13811:2016 (ISO/TS 13811:2015, IDT) Туризм та пов'язані з ним послуги. Інструкція з розроблення екологічних специфікацій щодо розміщення закладів
9. ТУ ISO 17680:2016 (ISO 17680:2015, IDT). Туризм та пов'язані з ним послуги. Таласотерапія. Вимоги до послуг
10. Рутинський, М. Класифікації та типології курортів / Вісник Львівського університету. Випуск 34. С. 236-246. URL: <http://www.franko.lviv.ua/faculty/geography/Publik/Period/visn/34/Rutynskyy.pdf>
11. Рутинський, М. SPA-курорт як інноваційний тип рекреаційних закладів і суспільно-географічні тенденції розбудови мережі SPA-курортів у Західному регіоні України. *Вісник Львівського університету*. Вип. 24. С. 298-306. URL: <http://www.lnu.edu.ua/faculty/intrel/24/45.pdf>
12. Заваріка, Г. М. Курортна справа: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2016. 264 с. URL: <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT-cn.v.BibRecord.157121>
13. Стрікаленко Т. В., Дяконова А. К., Коротич О. М. Інноваційна діяльність санаторно-курортних закладів: проблеми, варіанти рішень, освіта. *Social and Economic Aspects of Education in Modern Society*:

Proceeding of the XXVI International Scientific and Practical Conference. February 25, 2021. Warsaw, Poland.
Warsaw, Poland: RS Global Sp. z. O. O., 2021. P.48-55. DOI:
https://doi.org/10.31435/rsglobal_conf/25022021/7425

14. Стрікаленко Т. В. Аналіз тенденцій розвитку SPA- і WELLNESS-індустрії на курортах України. *Мат-ли 82 Наукової конф. науково-педагог. складу ОНТУ. 26-29 квітня 2022р., Одеса.* Одеса: ОНТУ, 2022. С. 186-188.
15. A Handbook on the WTO TRIPS Agreement. Second edition. 2020, 430p. URL https://www.wto.org/english/res_e/res_e.htm

9. Політика освітнього компоненту

Політика всіх освітніх компонент в ОНТУ є уніфікованою та визначена з урахуванням законодавства України, [Корпоративному кодексу ОНТУ](#), [Кодексу академічної доброчесності ОНТУ](#), [Положення про організацію освітнього процесу ОНТУ](#), [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в ОНТУ](#), [вимог ISO 9001:2015 та роботодавців](#)

Викладач

/ПІДПИСАНО/

Тетяна СТІКАЛЕНКО

Розглянуто та затверджено на засіданні
кафедри готельно – ресторанного бізнесу

Протокол від «18» серпня 2023 р. № 1

Завідувач кафедри

/ПІДПИСАНО/

Тетяна ЛЕБЕДЕНКО

ПОГОДЖЕНО:

Гарант ОП Готельно – ресторанна справа
Професор кафедри ГРБ

/ПІДПИСАНО/

Тетяна ЛЕБЕДЕНКО